

LIETUVOS ARCHITEKTŲ RŪMAI

Kalvarijų g. 1, Vilnius. Tel. (+370 5) 2754241, el. p. info@architekturumai.lt, www.architekturumai.lt
Atsiskaitomoji sąskaita LT50 7044 0600 0606 7130 AB SEB, kodas 70440. Įstaigos kodas 301111540

Lietuvos etnografijos muziejui

2024-08-20 Nr. S24/08/201

El. paštas: info@lemu.lt
direktorius@lemu.lt
erika.morkuniene@lemu.lt

Lietuvos architektų sąjungai

El. paštas: info@architektusajunga.lt
andrius.baksys@gmail.com

Viešųjų pirkimų tarnybai

El. paštas: info@vpt.lt

Pareiškėjui

El. paštas: lemkonkursas@gmail.com

DĖL ATVIROS CENTRALIZUOTOS MUZIEJINIŲ VERTYBIŲ SAUGYKLOS SU KOMPETENCIJŲ CENTRU L. LEKAVIČIAUS G. 2, RUMŠIŠKIŲ MSTL., KAIŠIADORIŲ R. SAV. ATVIRO ARCHITEKTŪRINIO PROJEKTO KONKURSO NUTRAUKIMO

Lietuvos architektų rūmuose (toliau – **Rūmai**) 2024-08-01 gauta nuasmeninta pretenzija dėl *Atviros centralizuotos muziejinių vertybių saugyklos su kompetencijų centru pastato L. Lekavičiaus g. 2, Rumšiškių mstl., Kaišiadorių r. sav., atviro architektūrinio projekto konkurso* (toliau – **Konkurso**)¹ nutraukimo (toliau – **Pretenzija**), adresuota Lietuvos etnografijos muziejui (toliau – **Perkančiajai organizacijai**), Viešųjų pirkimų tarnybai, Lietuvos architektų sąjungai ir Rūmams. Nagrinėdami Pretenziją Rūmai taip pat susipažino su Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje paskelbtais: 1) Lietuvos etnografijos muziejaus 2024-07-30 pranešimu „Dėl projekto konkurso nutraukimo“ Nr. LEM-SD-2024-187 (toliau – **Pranešimu**) ir Projekto konkurso organizatoriaus 2024-08-09 atsakymu Nr. LEM-SD-2024-190 „Dėl pretenzijų nagrinėjimo“, kuriuo Pretenzija ir kitos gautos pretenzijos atmetamos².

Teismų praktikoje išaiškinta, kad Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 29 straipsnio 3 dalyje numatyta galimybė nutraukti projekto konkursą **yra išimtinio pobūdžio ir turi būti nustatytos objektyvios priežastys (o ne subjektyvus jų vertinimas), lėmusios pirkimo nutraukimą**. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo vertinimu, viešo pirkimo nutraukimas yra kraštutinė priemonė ir išimtinis atvejis. Perkančiosios organizacijos turi imtis visų priemonių išsaugoti viešą pirkimą ir siekti sudaryti viešo pirkimo sutartį. Atitinkamai ir Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 29 straipsnio 3 dalies teisės normos, kuriose perkančiajai organizacijai įtvirtinta teisė nutraukti procedūrą yra aiškinamos siaurai (griežtai). Tokia pozicija, be kita ko, grindžiama, tuo, kad viešo pirkimo procedūros nutraukimas yra viena iš maskuotos diskriminacijos (lygiateisiškumo ir skaidrumo principų pažeidimo) formų, kadangi perkančioji organizacija, subjektyviai nepatenkinta pirkimo laimėtoju, nutraukdama pirkimo procedūrą su siekiu ją pakartoti, tuo pačiu

¹ Public rft - Atviros centralizuotos muziejinių vertybių saugyklos su kompetencijų centru pastato L. Lekavičiaus g. 2, Rumšiškių mstl., Kaišiadorių r. sav., atviras architektūrinio projekto konkursas (eviesiejipirkimai.lt)

² https://pirkimai.eviesiejipirkimai.lt/app/rfq/publicpurchase_docs.asp?PID=752667&LLID=876571&AllowPrint=1

gali siekti ir eliminuoti jai neparankų pirkimo laimėtoją. Taigi, viešo pirkimo nutraukimas gali būti viena iš neteisėto konkretaus dalyvio protegavimo priemonių (be dažniausiai pasitaikančių perteklinių kvalifikacijos, techninės specifikacijos ir pasiūlymų vertinimo kriterijų). Viešųjų pirkimų įstatymo 29 straipsnio 3 dalyje įtvirtinti du pradėtų pirkimo procedūrų nutraukimo atvejai:

(i) perkančiosios organizacijos teisė nutraukti pradėtas pirkimo procedūras, jeigu atsirado aplinkybių, kurių nebuvo galima numatyti;

(ii) perkančiosios organizacijos pareigą nutraukti pradėtas pirkimo procedūras, jeigu buvo pažeisti Viešųjų pirkimų įstatymo 17 straipsnio 1 dalyje nustatyti principai ir atitinkamos padėties negalima ištaisyti.

Tam, jog būtų galima pirkimą nutraukti dėl paaiškėjusių aplinkybių, kurių nebuvo **galima numatyti, turi būti nustatytos šios dvi sąlygos: 1) pirkimo sutartis dar neturi būti sudaryta; 2) turi būti nustatytos aplinkybės, kurių nebuvo galima numatyti, t. y. jos yra objektyvios, ne subjektyvios. Tokios aplinkybės negali priklausyti nuo perkančiosios organizacijos valios, neveikimo, aplaidumo ar nerūpestingumo nei pirkimo pradžioje, nei jo proceso metu, nei pabaigoje.** Teismų praktikoje dėl perkančiosios organizacijos sprendimo nutraukti pirkimo procedūras teisėtumo taip pat išaiškinta, kad teismas, sprenddamas tokio pobūdžio ginčą, pirmiausia atsižvelgia į tokio sprendimo išimtinį (lot. *ultima ratio*) pobūdį, objektyvias priežastis (o ne subjektyvų jų vertinimą) bei perkančiosios organizacijos galimybes ir pastangas išsaugoti atitinkamo viešojo pirkimo teisinius santykius. Šis vertinimas atliekamas visų bylai reikšmingų aplinkybių pagrindu tiekėjų pažeistų teisių gynybos veiksmingumo principo ir iš jo turinio išplaukiančių tiekėjų teisių bei peržiūros institucijų pareigų kontekste³. Vadovaujantis kasacinio teismo praktiką neturi reikšmės, kada nenumatytos aplinkybės objektyviai atsirado – iki pirkimo pradžios ar jau jam prasidėjus. Svarbu, kad atsiradusios aplinkybės turi esminę reikšmę tolimesnei pirkimo eigai, t. y. dėl jų tolimesnis pirkimo procedūrų vykdymas tampa negalimas bei jos perkančiajai organizacijai nebuvo žinomos ir negalėjo būti protingai numatytos pradedant pirkimo procedūras. Tik tokiu atveju procedūrų nutraukimas objektyviai bus pateisinamas, o dalyvaujančių tiekėjų interesai laikomi nepažeistais⁴.

Pranešime dėl konkurso nutraukimo įvardinamos šios priežastys - aplinkybės:

1) *Konkurso užduotyje pateiktas tik apytikslis visų saugyklų plotas ir nenurodytas minimalus kiekvienos saugyklos atskirai plotas. Pranešime teigiama, kad techninėje specifikacijoje turėjo būti įvardintas ne mažesnis kaip 10 040 m² saugyklų plotas ir nurodytos ribinės minimalaus ploto vertės atskiroms saugykloms;*

2) *Konkurso užduotyje nustatytas perteklinis reikalavimas įvažiavimą projektuoti iš L. Lekavičiaus g. pusės;*

3) *Nėra esminio reikalavimo muziejinių vertybių priėmimo ir paruošimo saugojimui patalpą suprojektuoti ne mažesnę kaip 760,00 kv. m. ir kaip atskirą zoną nuo saugyklų;*

4) *Turi būti patikslinta muziejinių vertybių atvežimo / išvežimo rampos įrengimo vieta nurodant, kad tai gali būti pastato +1 (antžeminis) aukštas arba įgilinta pastato dalis po stogu -1 (minus pirmas) aukštas, žemės reljefą suformuojant taip, kad lankytojams grįžtant iš LEM teritorijos nesimatytų sunkiojo transporto privažiavimo zonos;*

5) *Pastato antžeminės dalies apibūdinimas neatspindi esminių Perkančiosios organizacijos poreikių, perkamų paslaugų pobūdžio, todėl privalo būti tikslinamas ir detalizuojamas: antžeminės dalies tūris turi būti vientisas, neišskaidytas į atskirus tūrius; pastato konstrukcijos turi būti tvirtos, atitinkančios priešgaisrinius reikalavimus, nekeliančios biologinės taršos ir užtikrinančios tinkamą apsaugą muziejinėms vertybėms;*

³ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2017 m. gruodžio 17 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-437-916/2017; 2023 m. liepos 27 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-290-823/2023

⁴ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2011 m. lapkričio 11 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-433/2011, 2013 m. kovo 12 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-7-32/2013

6) Dėl projekto vykdymo metu įsigaliojusių įstatymų pakeitimų atsirado papildomų patalpų poreikis (priedanga). Tai įvertinus, specifikacijoje keičiasi ir leistinas viršyti pastato ploto procentas.

Dėl minimalaus saugyklų ploto reikalavimo ir muziejinių vertybių priėmimo ir paruošimo saugojimui patalpos ne mažesnės kaip 760 m² numatymo

Atkreipiame dėmesį, kad Konkurso sąlygų 1-2 priedo „Konkurso objekto užduotis“ (toliau – **Konkurso užduotis**) 6.1 – 6.2 papunkčiuose numatyta, kad pirmame (apatiniame požeminiame) aukšte projektuojama specialios paskirties saugykla be langų (~500,00 m²) antrame (požeminiame, ~5 600,00 m²) ir trečiame (požeminiame, ~4 500,00 m²) bei didelių gabaritų muziejinių vertybių saugyklų patalpos, projektuojamos per du II ir III aukštus, t. y. iš III aukšto atimami ~540,00 m². Atsižvelgiant į šiuos Konkurso sąlygų sprendinius nepaaiškėjo jokios naujos aplinkybės, nes sudėjus Konkurso sąlygų Priedo 1-2 6.1 – 6.3 papunkčiuose nustatytus plotus, gauname orientacinį (500+5600+4500)-540=**10 060 m²** bendrą visų saugyklų plotą, kuris iš esmės yra net didesnis nei siūloma Pranešime dėl Konkurso nutraukimo. Negana to, Konkurso užduoties 13 – 18 punkte detalčiai išvardinti tie patys atskiriems saugyklų naudotojams reikalingi saugyklų plotų dydžiai tik nurodyti kaip apytiksliai, o ne kaip ribinė vertė.

Atkreipiame dėmesį, kad Konkurso prieduose pateiktoje galimybių studijoje „Nacionalinės muziejinių vertybių saugyklos poreikio ir alternatyvų analizė“ (toliau – **Galimybių studijoje**)⁵ nurodomas šis saugyklų ploto poreikis:

Toliau esančioje lentelėje pateikiamas muziejų sąrašas, jų adresas, saugyklų ploto poreikis ir galimi lokalių saugyklų įrengimo būdai.

6 lentelė. Muziejų, kuriems nustatytas saugyklų ploto poreikis lokacija ir galimi lokalių saugyklų sprendimo būdai.

Muziejus	Adresas	Saugyklų ploto poreikis, m ²	Galimi lokalių saugyklų įrengimo būdai
Lietuvos liaudies buities muziejus	L. Lekavičiaus g. 2, Rumšiškės	2904	Pastato statyba muziejaus valdomoje teritorijoje.
Lietuvos nacionalinis muziejus	Arsenalo g. 1, Vilnius	2059	Ilgalaikio sprendimo patenkinančio visą poreikį nėra.
Lietuvos nacionalinis dailės muziejus	Didžioji g. 4, Vilnius	1190	Ilgalaikio sprendimo patenkinančio visą poreikį nėra.
Nacionalinis M. K. Čiurlionio dailės muziejus	V. Putvinskio g. 55, Kaunas V. Putvinskio g. 64, Kaunas Nepriklausomybės a. 12, Kaunas K. Donelaičio g. 16, Kaunas Vilniaus g. 33, Kaunas E. Fryko g. 14, Kaunas Vydūno al. 2, Kaunas J. Zikaro g. 3, Kaunas	2190	Ploto poreikį patenkintų M. Žilinsko dailės galerijos pastato rekonstrukcija ir saugyklų priestato statybos.

Vadinasi Galimybių studijos duomenimis, pagrįstas minimalus saugyklų ploto poreikis yra **8343 m²**, t. y. net 657 m² mažiau, nei nurodytas nutraukto Konkurso užduotyje 4 saugyklų orientacinis bendras plotas - 9000 m² (Konkurso užduoties 12 punktą) + 500 m² (specialios paskirties saugykla, Konkurso užduoties 18 p.) + 540 m² (didelių gabaritų muziejinių vertybių saugykla, Konkurso užduoties 17 p). Pranešime nėra pateikta jokių argumentų, papildomų skaičiavimų ar kitų objektyvių duomenų, kurie įrodytų ar pagrįstų pasikeitusį saugyklų ploto poreikį, t. y. paneigtų Galimybių studijoje išdėstytus duomenis. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos statybos įstatymo 2 str. 102 d. techninėje užduotyje (techninėje specifikacijoje) nurodomos visos statinio projekto rengimo paslaugos ir planuojamo statyti statinio pagrindiniai funkciniai, architektūriniai, techniniai, kokybiniai, ekonominiai, kiti rodikliai ir reikalavimai, kuriais būtina vadovautis rengiant statinio projektą. Rūmų vertinimu, realus galimas nukrypimas nuo Konkurso užduotyje pateiktų dydžių galimas +/- 100 m² ribose. Pabrėžiame, kad nukrypimas

⁵ https://pirkimai.eviesieji.pirkimai.lt/app/rfq/publicpurchase_docs.asp?PID=752667&LID=876571&AllowPrint=1

daugiau kaip 600 m² jau galėtų būti vertinamas, kaip Konkurso sąlygų 92 punkte nurodytų funkcionalumo reikalavimų neišpildymas. Jei visuose ar dalyje projektų ženkliai sumažintas projektuojamų saugyklų bendras plotas (daugiau kaip 600 m²) vertinimo komisija tai gali aiškiai nurodyti ir atitinkamai įvertinti, kaip reikalavimų neišpildantį projektą, neskiriant numatytų vertinimo balų.

Nesutinkame ir su Perkančiosios organizacijos argumentu, kad Konkurso užduotyje nebuvo numatyta sąlyga dėl muziejinių vertybių priėmimo ir paruošimo saugojimui patalpos ne mažesnio kaip 760 m² ploto. Nutraukto Konkurso užduoties 19 punkte aiškiai išdėstytas reikalavimas, kad eksponatų priėmimo ir paruošimo saugojimui patalpų orientacinis bendras plotas ~760 m². Užduoties 19.1 – 19.8 papunkčiuose taip pat išsamiai išvardintos atskiros šių patalpų grupę sudarančios patalpos ir reikalavimai kiekvienos iš šių patalpų plotui. Kaip ir aukščiau pateiktame vertinime, dėl minimalaus visų saugyklų bendro ploto, išreiškiamo abejonę ar visuose vertinimui pateiktuose projektuose buvo ženkliai nukrypta nuo Konkurso užduotyje nurodytos patalpų bendro ploto vertės. Naujo Konkurso skelbimas vėl numatant lygiai tą pačią reikalaujamo ploto vertę negali būti laikomas objektyvia, nuo Perkančiosios organizacijos nepriklausančia ir naujai paaiškėjusia, Konkurso nutraukimo priežastimi.

Akivaizdu, kad nutraukto Konkurso sąlygose buvo nustatytas reikalavimas bendram visų saugyklų plotui ~10 060 m², kuris išpildo Galimybių studijoje įvardintus ir pagrįstus muziejų poreikius. Atsižvelgiant į tai, kad Pranešimo tekste pakartoti identiški ir nepakitę plotų dydžiai, Rūmų vertinimu, tai negali būti laikoma objektyvia priežastimi nutraukti konkursą, nes Perkančioji organizacija ir toliau siekia įsigyti tą patį rezultatą (nepaaiškėjo jokios naujos aplinkybės). Papildomai atkreipiame dėmesį, kad tikslus bendro saugyklų ploto paskirstymas tarp institucijų nėra architektūrinės idėjos objekto etapo dalis ir gali būti detalizuojamas projektinių pasiūlymų ar techninio projekto rengimo metu kaip neesminis vidaus patalpų išplanavimo sprendinys, nedarantis įtakos statinio architektūrai, statinio išorės parametrams ir kitiems sprendiniams.

Dėl įvažiavimo iš L. Lekavičiaus g.

Sutinkame, kad įvardinta konkreti įvažiavimo pusė sukuria tam tikrus papildomus apribojimus konkurso dalyviams ir konkurso užduotimi turėtų būti paliekama nuspręsti projektuotojui, vis dėlto atkreipiame dėmesį, kad privažiavimas L. Lekavičiaus gatve iš esmės yra vienintelis pagrindinis kelias vedantis į konkurso objekto teritoriją. Konkurso užduotyje pasirinktas įvažiavimo variantas yra pagrįstas jau sukurtos infrastruktūros panaudojimu, kuris atitinka kitus Perkančiosios organizacijos reikalavimus susijusius su aplinkosauga ir efektyviu resursų panaudojimu. T. y. viešojo pirkimo komisija Pranešime nepagrindžia ir nepateikia jokių motyvų kokia forma ir būdu įvažiavimas nuo L. Lekavičiaus g. riboja dalyvius ir kokie kiti įvažiavimo sprendiniai lieka neįvertinti ir neapsvarstyti suformulavus Konkurso užduotyje šį reikalavimą.

Dėl muziejinių vertybių atvežimo/išvežimo rampos įrengimo vietos

Pranešime įvardinant netinkamą muziejinių vertybių atvežimo/išvežimo rampos įrengimo vietos reikalavimą kartojamas Konkurso užduoties 11 punktas: „*Eksponatai atvežami / išvežami prie tam / nuo tam pritaikytos rampos – eksponatų atvežimo / išvežimo rampa turėtų būti įgilintoje pastato dalyje po stogu, antrame aukšte, žemės reljefą suformuojant taip, kad lankytojams grįžtant iš LEM teritorijos nesimatytų sunkiasvorio transporto privažiavimo zonos*“ Esminiai reikalavimai vertybių atvežimo/išvežimo rampai išlieka nepakitę ir rampa turi būti įrengta:

a) įgilintoje pastato dalyje po stogu

ir įrengta taip, kad

b) lankytojams nesimatytų sunkiojo transporto privažiavimo zonos.

Rūmų vertinimu, būtent šie du reikalavimai yra pakankami projektavimo užduočiai suformuluoti. Tiek Konkurso užduotyje nurodytas reikalavimas rampą įrengti antrame, aukšte tiek

Pranešime nurodomas naujai formuojamas reikalavimas įvažiavimą projektuoti +1 ar -1 aukštuose yra pertekliniai. Primename, kad būtent projektuotojas parenka patalpų išdėstymą pastate jų tarpusavio sąsajas ir funkcionalumą. Kol nėra pradėtas rengti projektas, preliminariai nustatytas patalpų išdėstymas, judėjimo kryptys ir t. t. nėra ir galimybės *a priori* nustatyti geriausią įvažiavimo į pastatą vietą, tiksiančią visiems pasiūlytiems projektams, atsižvelgiant į skirtingą aukštų formavimą ir išdėstymą. Būtent projekto autorius, rengdamas statinio projektą geriausiai galės parinkti ir statinio aukštą į kurį bus patenkama pro rampą, kartu užtikrindamas minėtus a ir b reikalavimus.

Nagrinėjamu atveju, Perkančioji organizacija vieną perteklinę nuostatą siekia pakeisti kita, todėl toks keitimas iš esmės neatitinka teismų praktikoje įvardintų konkurso nutraukimo tikslų. Vietoje subjektyvaus antro aukšto reikalavimo nustatymo identifikuojamas trečias ir ketvirtas (-1/+1) aukštai, t. y. šia sąlyga nėra panaikinamas galiojęs perteklinis reikalavimas ir nesuteikiama galimybė projektuotojui suderinti įvažiavimo sprendinių su likusiu projektuojamo statinio išdėstymu. Rūmų vertinimu tokiu pakeitimu pakartotinai programuojamos sąlygos dar vienam subjektyviam konkurso procedūrų nutraukimui.

Jei a ir b sąlygos projekto sprendiniais išpildytos aukštas į kurį atgabenami kūriniai iš esmės neturi reikšmės statinio architektūrinei išraiškai ir vėlesniam panaudojimui, nes saugyklų išdėstymas statinyje yra parenkamas projektuotojo nuožiūra ir galiojęs reikalavimas rampą įrengti antrame aukšte atitinkamai nulėmė ir kitų patalpų išdėstymo vietą (pvz. priėmimo ir paruošimo saugojimui patalpos vietą). Vis dėlto šis reikalavimas nepaneigė kitų Perkančiosios organizacijos nustatytų funkcinių reikalavimų projektuojamam statiniui dėl ko, įrengus rampą antrame, trečiame ar ketvirtame aukšte nebeliktų galimybės pagal paskirtį naudotis statiniu.

Dėl antžeminės dalies tūrio vientisumo, neišskaidymo į atskirus tūrius; reikalavimų pastato konstrukcijų tvirtumui, priešgaisrinių ir biologinės taršos prevencijos reikalavimų nenumatymo

Siekis nustatyti papildomą antžeminės pastato dalies tūrio išraiškos reikalavimą yra nauja subjektyvaus pobūdžio sąlyga, vėlgi nepagrįsta jokiais objektyviais, naujai paaiškėjusiomis aplinkybėmis ir Perkančiosios organizacijos gali būti taikoma pasirinktinai. Toks reikalavimas neįvardina buvusių ar naujai paaiškėjusių poreikių, neapibrėžia funkcinių savybių, kurias patenkinti architektūriniais sprendiniais turi konkurso dalyvis. Tokiu reikalavimu iš esmės siekiama nurodyti konkretų sprendinį, kas gali būti vertinama kaip nepagrįstas dalyvių kūrybinės laisvės ribojimas, prieštaraujantis Viešųjų pirkimų įstatymo 37 straipsnio 3, 4 ir 5 dalių reglamentavimui, vadovaujantis, kuriuo turi būti užtikrinta dalyvių konkurencija ir negali būti nurodytas konkretus modelis.

Nesutinkame ir su Pranešimo teiginiu, kad techninėje specifikacijoje turi būti papildomai suformuluoti reikalavimai konstrukcijų tvirtumui, priešgaisrinei saugai, biologinės taršos prevencijai. Lietuvos Respublikos statybos įstatymo 8 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad normatyviniai statybos techniniai dokumentai yra privalomi visiems statybos dalyviams, taip pat viešojo administravimo subjektams, inžinerinių tinklų ir susisiekimo komunikacijų savininkams (naudotojams), juridiniams ir fiziniams asmenims, kitoms organizacijoms. Pažymime, kad Pranešime nurodyti reikalavimai statiniams yra visuotinai privalomi ir įtvirtinti norminiuose teisės aktuose⁶ ir turi būti užtikrinti visais atvejais, nepriklausomai nuo to yra pakartoti ar nurodyti konkurso sąlygose ar jų prieduose.

⁶ Statybos techninis reglamentas STR 2.01.01(1):2005 "Esminis statinio reikalavimas „Mechaninis atsparumas ir pastovumas" patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. rugsėjo 21 d. įsakymu Nr. D1-455 „Dėl statybos techninio reglamento STR 2.01.01(1):2005 "Esminis statinio reikalavimas "Mechaninis atsparumas ir pastovumas" patvirtinimo“

Reglamentas STR 2.01.01(2):1999 "Esminiai statinio reikalavimai. Gaisrinė sauga" patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. gruodžio 27 d. įsakymu Nr. 422 „Dėl reglamento STR 2.01.01(2):1999 "Esminiai statinio reikalavimai. Gaisrinė sauga" patvirtinimo“

Dėl tinkamos muziejinių vertybių apsaugos reikalavimų nenumatymo

Pranešime taip pat teigiama, kad tinkamos muziejinių vertybių apsaugos užtikrinimo reikalavimai nebuvo numatyti Konkurso užduotyje. Konkurso užduoties 13 – 16 punktuose pateiktose lentelėse įvardinti saugyklose saugotini rinkiniai, įvardintas šių rinkinių medžiagiškumas, saugojimo temperatūra ir santykinis drėgnis. Vadovaujantis šiais duomenimis projektuotojai galėjo įvertinti ir atitinkamai parinkti projektuojamų saugyklų sprendinius, kad būtų sudarytos galimybės užtikrinti rinkinių apsaugai reikalingas sąlygas. Pažymime, kad Perkančioji organizacija Pranešime taip pat neįvardino ir kokie muziejinių vertybių apsaugos reikalavimai, be nurodytų Konkurso užduotyje, susiję būtent su statinio architektūriniais sprendiniais buvo nenurodyti.

Primename, kad architektūrinio projekto konkurso tikslas yra objekto architektūrinės idėjos išrinkimas (Architektūros įstatymo 13 straipsnio 1 dalis), o ne detalus visų statinio techninių ir įrengimo sprendinių suformulavimas, kuris bus atliekamas vėlesnėse projektavimo stadijose rengiant techninį ir darbo projektus.

Dėl projekto vykdymo metu įsigaliojusių įstatymų pakeitimų atsiradusio papildomų patalpų poreikio (priedanga).

Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo Nr. VIII-971 pakeitimo įstatymas, numatantis reikalavimą statant naujus visuomenės poreikiams naudojamus pastatus įrengti priedangas įsigaliojo 2023-01-01, todėl rengiant Konkurso sąlygas ir techninę specifikaciją, bei Konkurso paskelbimo metu, įstatymo reikalavimai jau galiojo ir Perkančioji organizacija turėjo visas galimybes įsivertinti papildomą priedangai skirtą plotą poreikį. Papildomai pažymime, kad vadovaujantis Statybos techninio reglamento STR 2.07.02:2024 „Slėptuvės, kolektyvinės apsaugos statinio ir priedangos projektavimo ir įrengimo reikalavimai“⁷ 154 punktu „jei nėra ekstremaliosios situacijos ar karo, priedanga gali būti naudojama bet kokiai paskirčiai, kuri netrukdo paruošti priedangos per parengimo naudoti laiką. Jei kaip priedanga projekte numatoma požeminė automobilių stovėjimo aikštelė, į tokios priedangos plotą įskaičiuojami praėjimų, tarpų tarp transporto priemonių, pravažiavimų, kiti laisvi plotai ir pusė požeminėje automobilių stovėjimo aikštelėje suprojektuotų transporto priemonių stovėjimo vietų.“ T. y. priedangos funkcijoms atlikti, be papildomų esminių architektūrinės idėjos projekto sprendinių pakeitimų, gali būti pritaikyta ir viena iš projektuojamų saugyklų ar bet kurios kitos patalpos projektuojamame statinyje (požeminės aikštelės, koridoriai ir kt. patalpos).

Dar kartą pabrėžiame, kad Krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo reikalavimai yra imperatyvūs ir nepriklausomai nuo Konkurso techninės specifikacijos reikalavimų statytojas turi pareigą šią patalpą įrengti, t. y. techninės specifikacijos papildymas ar pakeitimas nėra būtinas ir teisės aktų reikalavimų pakartojimas nepakeis perkančiosios organizacijos planuojamo įsigyti objekto ar jo funkcionalumo.

Rūmų vertinimu, Perkančioji organizacija Pranešime nenurodė jokių objektyvių aplinkybių, kurios įrodytų, kad vadovaujantis nutraukto Konkurso sąlygomis ir technine specifikacija, pateikti pasiūlymai neatitinka Perkančiosios organizacijos nustatytų poreikių ar reikalavimų. Apibendrinus aukščiau išdėstytą informaciją, Pranešime nurodomos 6 konkurso nutraukimo priežastys (poreikis tikslinti techninę specifikaciją) ir

Reglamentas STR 2.01.01(3):1999 "Esminiai statinio reikalavimai. Higiena, sveikata, aplinkos apsauga" patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 12 27 įsakymu Nr. 420 „Dėl reglamento STR 2.01.01(3):1999 "Esminiai statinio reikalavimai. Higiena, sveikata, aplinkos apsauga" patvirtinimo“

⁷ Statybos techninis reglamentas STR 2.07.02:2024 „Slėptuvės, kolektyvinės apsaugos statinio ir priedangos projektavimo ir įrengimo reikalavimai“ patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2024 m. vasario 28 d. įsakymas Nr. D1-63 „Dėl statybos techninio reglamento STR 2.07.02:2024 „Slėptuvės, kolektyvinės apsaugos statinio ir priedangos projektavimo ir įrengimo reikalavimai“ patvirtinimo“

- 1) iš esmės kartoja tas pačias nutraukto Konkurso sąlygas bei reikalavimus;
- 2) techninės specifikacijos tikslinimą susieja su poreikiu kartoti imperatyvių teisės aktų normų reguliavimą, kurį privaloma taikyti visais atvejais projektuojant statinius, nepriklausomai nuo nuorodų pateikiamų techninėje užduotyje;
- 3) nurodo Konkurso užduotyje nustatytus perteklinius (subjektyvius) reikalavimus, kuriuos planuojama keisti kitais pertekliniais reikalavimais;
- 4) viršija architektūrinės idėjos konkurso sprendinių apimtį.

Pažymime, kad toks subjektyvus Konkurso nutraukimas, dalyviams pateikus Konkurso sąlygas ir sąlygų priedus atitinkančius projektus, bei atlikus jų vertinimą yra labai ydingas. Priešingai, nei teigiama Pranešime, būtent tokiu nutraukimas Perkančioji organizacija ir pažeidžia Viešųjų pirkimų įstatymo 17 straipsnio 1 dalyje numatytus principus bei Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.948 straipsnio 1 dalį, kurioje numatyta, kad pakeisti konkurso sąlygas arba **į atšaukti leidžiama tik tai nustatyto darbams pateikti termino pirmoje pusėje.** Kartu toks Perkančiosios organizacijos elgesys mažina pasitikėjimą organizuojamais architektūriniais konkursais bei sukuria subjektyvaus ir šališko konkursų organizavimo ir pateiktų darbų vertinimo, ar net vengimo juos vertinti, išpūdį.

Prašome Konkurso viešojo pirkimo komisiją atšaukti priimtą sprendimą dėl Konkurso nutraukimo, kaip nemotyvuotą ir neatitinkantį Viešųjų pirkimų įstatymo 29 straipsnio 3 ir 4 dalyje nustatytų nutraukimo sąlygų, užbaigti vykdyti Konkursą, sudaryti projektų eilę ir paskelbti Konkurso nugalėtoją.

Pažymime, kad siekiant Architektūros įstatymo 13 straipsnio nuostatų, susijusių su viešo intereso apsauga įgyvendinimo, Rūmai, vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos architektų rūmų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 1 ir 12 punktais bei Architektūros įstatymo 19 straipsniu turi teisę kreiptis į teismą dėl Konkurso nutraukimu pažeidžiamo viešojo intereso gynimo ir dalyvių, pateikusių projekto konkurso sąlygas atitinkančius darbus, išlaidų atlyginimo, vadovaujantis Civilinio kodekso 6.948 straipsnio 3 dalimi.

Lietuvos architektų rūmų pirmininkas

Algimantas Pliučas